



NORDANSTIGS  
KOMMUN

# **Likabehandlingsplan för Lönnergsskolan**

**2014/2015**



## 1. Bakgrund

### 1.1. Lagrum

Likabehandlingsplanen för Lönnbergsskolan tar sin grund i skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Dessutom har de som arbetar i skolan anmälningsskyldighet enligt Socialtjänstlagen (14 kap. 1 §) om de ser att ett barn far illa antingen i skolan eller i hemmet.

### 1.2. Planens uppkomst och förändring

Likabehandlingsplanen revideras årligen av personalen. Planen förankras sedan hos eleverna. Därefter skickas planen ut till vårdnadshavarna för påsyn och eventuella tillägg.

### 1.3. Definitioner

*Diskriminering* innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

*Trakasserier* är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

*Kränkande behandling* är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysisk våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

*Mobbning* är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.



## 2. Det främjande arbetet

### 2.1. Definitioner

Enligt Skolverket så bör det främjande arbetet:

- bedrivs systematiskt och långsiktigt, rikta sig till alla samt vara en del i det vardagliga arbetet,
- baseras på kunskap om hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling uppstår och vilka faktorer som skapar en trygg miljö där alla barn och elever blir respekterade som de är,
- omfatta kompetensutveckling för personalen för att vid behov öka medvetenheten och kunskapen om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling,
- innebära att personalen ges tid att diskutera egna normer och attityder samt sådana som genomsyrar den pedagogiska verksamheten,
- omfatta möjligheter för barn och elever att återkommande diskutera normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas.

### 2.2. Hur vi arbetar med det främjande arbetet

#### *Innehåll i undervisning*

Grupparbeten och samarbetsövningar genomförs. Regelbundna samtal om hur viktigt det är att alla räknas och får vara med, att alla har något att bidra med (Samtal om allas lika värde och vikten av att respektera varandra för den man är)

*Ansvarig: Arbetslaget*

#### *Organisation*

Varje vecka har vi undervisning/arbete i blandade åldersgrupper. Åk 1-3 arbetar under året med *Skelleftetekniken* som bl a tränar samarbetsförmågan. Vi har bestämds platser i matsalen för att skapa en lugn matsituation. Vi byter platser några gånger varje läsår som social träning, dvs så att alla barn lär sig att acceptera och umgås med alla. Vi anpassar undervisningen för barn med särskilda behov så att barnet får större möjlighet att lyckas i klassrumssituationen.

*Ansvarig: Arbetslaget*

#### *Klassråd, matråd, elevråd samt stormöten*

Olika frågor diskuteras regelbundet, bl.a. i klassråd. Varje klass är representerad i elevrådet. Värdegrundsfrågor blandas med andra frågor. Mötena dokumenteras och innehållet bearbetas i klasserna.

*Ansvarig: Klasslärare och representant från fritids*

#### *Vuxna ute på rasterna*

Varje rast finns någon vuxen ute bland barnen (schemalagt).

*Ansvarig: Den utsedda vuxna personen*

#### *Samverkan med hemmet*

Vid utvecklingssamtalen är barnets sociala färdigheter (samspelsförmåga) med som en del. Ett stödmaterial för att följa upp den sociala utvecklingen används av förskoleklass. När något hänt som personalen (f-klass, skola, fritids, träningskolan) bedömer att hemmen ska ha information om kontaktas föräldrar så snabbt som möjligt. Fritidspersonalens nära kontakt vid lämning och hämtning främjar samverkan med föräldrarna. Lärarpersonalen skickar kontinuerligt ut informationsbrev till föräldrarna.

*Ansvarig: Berörd personal*

#### *Samverkan mellan vuxna*

Arbetsklimatet i arbetslaget påverkar barnen. Vi är därför måna om att bemöta varandra på ett trevligt och



NORDANSTIGS  
KOMMUN

professionellt sätt.

*Ansvarig: Alla i arbetslaget*

*Skelleftetekniken (år 2-3) / NTA-lådor (år1-3)*

Ambitionen är att använda arbetsmodellen i år 2-3. Med hjälp av *Skelleftetekniken* utvecklar barnen kunskaper i NO och teknik, samt förmågan att samspela med varandra.

*Ansvarig: Respektive klasslärare*

*Elevens val (alla årskurser) – åldersintegrerat*

*Ansvarig: Arbetslaget*

*Likabehandlingsråd (alla årskurser)*

*Likabehandlingsrådet är på väg att starta med hjälp av kuratorn.*

*Ansvarig: Frida Arvidsson*

*Elevhälsoträff (alla årskurser)*

*Tre gånger per termin träffas rektor, berörda lärare samt representanter från Barn- och elevhälsan.*

*Ansvarig: rektor*

*Allas lika värde (alla årskurser)*

Samtal om att människor är både lika och olika samt att lära barnen om allas lika värde

*Ansvarig: Klasslärare*

*Barnkonventionen (alla årskurser)*

Värdegrundsfrågor diskuteras

*Ansvarig: Klassläraren*

*Utbyte mellan skolan och särskolan (alla årskurser)*

Det är viktigt att se varandras likheter och olikheter.

*Ansvarig: Arbetslaget*

*Skolans trivselregler (alla årskurser)*

Diskuteras utifrån behov i klasserna.

*Ansvarig: Arbetslaget*

## **2.3 Utvärdering av fjolårets mål**

Innehåll i undervisning

*Regelbundna samtal om hur viktigt det är att alla räknas och får vara med, att alla har något att bidra med. Läsgrupper, läskompisar och boksamtal.*

Utvärdering: Alla har arbetat mot målen. Arbetssättet har fungerat bra i alla klasser. Mottagligheten hos eleverna varierar, så att arbetet kommer att fortsätta.

Organisation

*Åk 1-3 arbetar under året med Skelleftetekniken som bl a tränar samarbetsförmågan. Vi har bestämda platser i matsalen för att skapa en lugn matsituation. Vi byter platser några gånger varje läsår som social träning, dvs så att alla barn lär sig att acceptera och umgås med alla. Vi anpassar undervisningen för barn med särskilda behov så att barnet får större möjlighet att lyckas i klassrumssituationen.*

Utvärdering: Samarbetet har fungerat bra. Särskolan deltog vid elevens val. Gemensamma sångsamlingar och gemensam idrott.

Upprättad 2014-10-15



NORDANSTIGS  
KOMMUN

Klassråd, matråd och elevråd

*Olika frågor diskuteras regelbundet, bl a i klassråd. Varje klass är representerad i elevrådet.*

*Värdegrundsfrågor blandas med andra frågor. Mötena dokumenteras och innehållet bearbetas i klasserna.*

Utvärdering: Det har varit flera klassråd, elevråd och matråd (vilka alla har fungerat bra). Det är dock svårt för barnen att förstå innebörden av råden och vilka frågor de kan lyfta.

Vuxna ute på rasterna

*Varje rast finns vuxen / vuxna ute bland barnen (schemalagt).*

Utvärdering: Har fungerat bra.

Samverkan med hemmen

*Vid utvecklingssamtalen är barnets sociala färdigheter (samspelsförmåga) med som en del. Ett stödmaterial för att följa upp den sociala utvecklingen används av förskoleklass. När något hänt som personalen (f-klass, skola, fritids, träningskolan) bedömer att hemmen ska ha information om kontaktas föräldrar så snabbt som möjligt. Fritidspersonalens nära kontakt vid lämning och hämtning främjar samverkan med föräldrarna.*

Utvärdering: Har fungerat bra. All föräldrakontakt bör dokumenteras.

Samverkan mellan vuxna

*Arbetsklimatet i arbetslaget påverkar barnen. Vi är därför måna om att bemöta varandra på ett gott (hälsosamt) och professionellt sätt.*

Utvärdering: Har fungerat bra.

GRETA – skolans värdegrund

*Vid läsårsstart arbetar vi med GRETA i alla barngrupper. GRETA står för begreppen gemenskap – respekt – empati – trygghet- ansvar. Alla barn involveras i arbetet med att förstå innebörden i orden. Tex kan barnen diskutera i mindre grupper och läraren sammanställer resultatet. Vi börjar med G som i gemenskap.*

*Uppföljningar är viktiga, tex utifrån frågan: Hur har gemenskapen varit under rasten?*

Utvärdering: Arbetet har varit givande.

Skelleftetekniken utvecklar samspelsförmåga

*Ambitionen är att använda arbetsmodellen i år 1-3. Med hjälp av Skelleftetekniken utvecklar barnen kunskaper i NO och teknik, samt förmågan att samspela med varandra.*

Utvärdering: Arbetet har skett i år 2 och år 3 då eleverna är mer självgående. I år 1 har annan teknikundervisning (NTA) genomförts.

### 3. Förebyggande åtgärder

Enligt Skolverket bör de förebyggande åtgärderna innehålla:

- regelbundet kartlägga barnens och elevernas trygghet och trivsel samt deras uppfattning om förekomsten av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling,
- analysera kartläggningen för att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling,
- i samband med analysen även utvärdera tidigare insatser för att förebygga diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling,
- utifrån de identifierade riskerna formulera konkreta och uppföljningsbara mål för arbetet,
- planera vilka insatser som ska genomföras under året för att nå målen och hur dessa ska följas upp och bestämma vem som ansvarar för respektive insats,
- se till att eleverna är delaktiga i kartläggningen och i analysen av resultaten och när man avgör vilka insatser som ska sättas in.



### **3.1. Hur vi arbetar med det förebyggande arbetet**

Under inledningen av höstterminen så har personalen frågat eleverna var de anser att det händer incidenter. Utifrån den kartläggningen har mål satts upp (3.2).

Dessutom har en trivselenkät genomförs (se bilaga).

### **3.2. Mål utifrån kartläggningen**

Enligt kartläggningen så sker det flest incidenter vid följande platser: kingrutan, fotbollsplanen, skogsbacken samt vid kiosken. Rastvaktande personal kommer att hålla ett särskilt öga på de platserna, för att kunna stävja eventuella incidenter. Nytt från ifjol är att eleverna har två olika rasttider, vilket innebär att endast halva skolan är ute åt gången. Detta har inneburit ett betydligt lugnare klimat.

### **3.3. Utvärdering av fjolårets mål**

Även förra året nämndes kingrutan, fotbollsplanen, skogsbacken samt vid kiosken som problemområden. Dessa är nu under strängare bevakning.

### **3.4. Trivselenkäten**

107 elever från F-3 svarade på trivselenkäten. Övergående var det väldigt fina resultat. Totalt ställdes tio frågor som vardera hade tre svarsalternativ (ett odelat positivt, ett delvis positivt samt ett negativt). På frågan om eleverna trivdes i skolan så svarade en elev att den inte trivdes i skolan. Rörande arbetsro i klassrummet så upplevde fyra att så inte var fallet. En elev skrev att de vuxna inte behandlade eleven bra. Två elever ansåg att de vuxna inte ingrep vid incidenter. Tre elever ansåg att stämning på skolan inte var bra. Fyra elever kände sig otrygga på skolan. Fem elever trodde inte att deras vårdnadshavare visste hur det var på skolan.

Med tanke på att det var så få som hade någon kritik, så är det svårt att gå vidare. Det som dock kan påpekas är att fyra av förskoleklassens 19 elever ansåg att deras föräldrar ”vet ingenting om hur jag har det på skolan”, så måste nu förskoleklasslärarna informera vårdnadshavarna om barnens upplevelser.

## **4. Utreda och dokumentera**

### **4.1. Rutiner för när elever kränker eller trakasserar andra elever**

De händelser som kan anses vara av ringa karaktär löses på plats med berörda barn. I de fall som händelsen kan anses som uppkärlad sker ingen dokumentation eller återkoppling till hemmet.

I de fall som händelsen kan ses som av grövre art löses händelsen, i största möjliga mån, på skolan. Därefter får de som utfört de kränkande/trakasserande handlingarna uppgiften att berätta för sina vårdnadshavare om vad som har hänt. Vårdnadshavarna ska sedan kontakta skolan. I och med detta så får eleven träna på att stå för sina handlingar. Händelsen dokumenteras i incidentrapporten (bilaga 1).

Om det visar sig att de kränkande eller trakasserande handlingarna genomförs systematiskt och kan klassificeras som mobbning så genomförs ett strukturerat samtal med den eller de som kränkt. Under samtalet talar skolan tydligt om vad skollagen skriver om kränkningarna samt vad skolan avser att göra. Föräldrarna underrättas samma dag som de enskilda samtalen skett och ombeds skyndsamt att komma till skolan för samtal.

### **4.2. Rutiner för när personal kränker eller diskriminerar elever**



NORDANSTIGS  
KOMMUN

Den vuxne som uppfattar eller får vetskap om kränkningen/diskrimineringen meddelar rektor om det inträffade. Rektor utreder sedan händelsen och vidtar lämpliga åtgärder. Händelsen dokumenteras enligt bilaga 1.

#### **4.3. Rutiner för när elever kränker eller trakasserar personal**

Den vuxne som känner sig kränkt/trakasserad, eller annan person som uppfattar eller får vetskap om det inträffade meddelar rektor om kränkningen. Därefter utreds händelsen och rektor vidtar lämpliga åtgärder. Händelsen dokumenteras enligt bilaga 1.

#### **4.4. Rutiner för när personal kränker eller diskriminerar annan personal**

Den vuxne som känner sig kränkt/diskriminerad, eller annan vuxen som uppfattar eller får vetskap om det inträffade meddelar rektor om kränkningen. Därefter utreds händelsen och rektor vidtar lämpliga åtgärder. Händelsen dokumenteras enligt bilaga 1.

#### **4.5. Arbetssätt vid kränkningar**

Beroende på kränkning så finns det olika sätt som skolan kan använda för att komma till rätta med problemet.

En grundläggande åtgärd är att informera all personal om det inträffade så att de kan vara extra vaksamma under ex. raster, matsituationen och lektioner.

Ett åtgärdsprogram för den eleven som kränker kan också vara aktuellt.

Det kan också vara viktigt att föra kontinuerliga uppföljningssamtal så väl den kränkte som de som kränkt. Dessa samtal bör pågå så länge som känns befogat.

Skolan kan även besluta om att koppla in skolkurator eller psykolog, eller eventuellt även en elevassistent. Om beteendet inte upphör så kommer socialtjänsten att informeras.